

Eğitim, Bilim ve Teknoloji Araştırmaları Dergisi

Yetişkinlerin Hayat Boyu Öğrenme Becerilerinin Geliştirilmesinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımıyla İlgili Araştırmalardaki Güncel Eğilimlerle İlgili Bir İnceleme

Zeynep Şahin¹, Hatice Yıldız Durak²

¹Milli Eğitim Bakanlığı

²Bartın Üniversitesi

Bu makaleye atf için:

Şahin, Z., & Yıldız Durak, H. (2018). Yetişkinlerin hayat boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesinde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımıyla ilgili araştırmalardaki güncel eğilimlerle ilgili bir inceleme. *Eğitim, Bilim ve Teknoloji Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 23-34.

Dergi web sayfası için lütfen tıklayınız...

Journal of Research in Education, Science and Technology

An Investigation on Current Trends in Research on the Use of Web 2.0 Technologies in the Development of Lifelong Learning Skills of Adult

Zeynep Şahin¹, Hatice Yıldız Durak²

¹Ministry of National Education

²Bartın University

To cite this article:

Şahin, Z., & Yıldız Durak, H. (2018). An investigation on current trends in research on the use of Web 2.0 technologies in the development of lifelong learning skills of adults. *Journal of Research in Education, Science and Technology*, 3(1), 23-34.

Please click here to access the journal web site...

Eğitim, Bilim ve Teknoloji Araştırmaları Dergisi (EBTAD) ulusal bilimsel ve hakemli bir çevrimiçi dergi olarak yılda iki kez yayınlanmaktadır. Bu dergide, araştırmacının sonuçlarını yansıtan, kabul edilebilir yüksek bilimsel kalitesi olan, bilimsel gözlem ve inceleme türünde araştırma makaleleri yayınlanmaktadır. Bu derginin hedef kitlesi öğretmenler, öğrenciler ve eğitim fakültelerinin alan eğitiminde (fen eğitimi, sosyal bilimler eğitimi, matematik eğitimi ve teknoloji eğitimi gibi) ile çeşitli alanlarda (fen bilimleri, sosyal bilimler ve teknoloji gibi) çalışan bilim insanlarıdır. Bu dergide, hedef kitle nitelikli bilimsel çalışmalardan yararlanabilir. Yayın dili Türkçe'dir. Dergiye yayınlanmak üzere gönderilen makalelerin daha önce yayınlanmamış veya yayınlanmak üzere herhangi bir yere gönderilmemiş olması gerekmektedir. Dergide yayınlanan makalelerin içeriğinden ve sonuçlarından makalenin yazarları sorumludur. Yayınlanmak üzere gönderilen makalelerde *Eğitim, Bilim ve Teknoloji Araştırmaları Dergisinin (EBTAD)* telif hakkı vardır.

Yetişkinlerin Hayat Boyu Öğrenme Becerilerinin Geliştirilmesinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımıyla İlgili Araştırmalardaki Güncel Eğilimlerle İlgili Bir İnceleme

Zeynep Şahin^{1*}, Hatice Yıldız Durak²

¹Milli Eğitim Bakanlığı

²Bartın Üniversitesi

Makale Bilgisi

Makale Tarihi

Gönderim Tarihi:
02 Ocak 2018

Kabul Tarihi:
16 Mart 2018

Anahtar Kelimeler

Hayat boyu öğrenme,
Yetişkin eğitimi,
Web 2.0,
Betimsel tarama

Özet

Web 2.0 teknolojilerinin yaygınlaşması ile bireyler çevrimiçi ortamlarda daha aktif katılım sağlayarak sadece bilgiye erişim sağlayan değil, içerik oluşturan ve paylaşımda bulunan bir rol edinmişlerdir. Bu çalışmada hayat boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesinde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımıyla ilgili son on iki yıl içerisinde (2006-2018) yapılan araştırmalardaki güncel eğilimlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla; alanla ilgili olan ERIC ve SSCI’de dizinlenen dergilerde, “Lifelong learning skills and Web 2.0, Web 2.0 in lifelong learning skills ve Web 2.0 and adults” anahtar kelimelerini içeren 11 makale amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilerek analiz edilmiştir. Bu kapsamda belirlenen makalelerin analizi için araştırmacılar tarafından hazırlanan bir “Sınıflama Formu” kullanılmıştır. Makaleler, betimsel tarama yapılarak, makalenin konusu, yöntemi, veri toplama araçları, örnekleme, veri analiz yöntemlerini kapsayacak şekilde ayrıntılı olarak incelenmiştir. Yapılan taramalar sonucu elde edilen veriler yüzde ve frekansa dayalı bir şekilde tablo ve grafiklerle sunulmuştur. Elde edilen verilere dayalı olarak hayat boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesinde web 2.0 teknolojilerinin kullanımıyla ilgili araştırmalardaki güncel eğilimlerle ilgili çalışmalarda elde edilen bulgulara göre yayınlarda en çok blog ve sosyal medya platformların kullanıldığı, yayınların sayılarının giderek arttığı, en çok nitel yöntemin kullanıldığı, örneklemin 18-35 yaş arası bireylerin seçildiği, çok geniş kitleleri kapsayacak şekilde uygulama yapılmadığı, en çok incelenen değişkenlerin öz yönelimli öğrenme ve sosyal öğrenme olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

*İletişim: Zeynep Şahin, Bartın, zzeynepsahinnn@gmail.com

An Investigation on Current Trends in Research on the Use of Web 2.0 Technologies in the Development of Lifelong Learning Skills of Adult

Zeynep Şahin^{1†}, Hatice Yıldız Durak²

¹Ministry of National Education

²Bartın University

Article Info

Article History

Received:
January 02, 2018

Accepted:
March 12, 2018

Keywords

Lifelong learning,
Adult education,
Web 2.0,
Descriptive survey

Abstract

With the emergence and popularization of Web 2.0 technologies, individuals enable more active participation, not only to access to information, but also to create and share content. In this study, it is aimed to determine the current trends in the researches about the use of Web 2.0 technologies in the development of lifelong learning skills in the last twelve years (2006-2018). For this purpose; ERIC and SSCI indexed journals, which are related to the field, were selected and analyzed by using 11 article purposeful sampling methods including “Lifelong learning skills and Web 2.0, Web 2.0 and lifelong learning skills, Web 2.0 and adults”. A Classification Form which is prepared by the researchers was used for the analysis of the articles. The articles were analyzed in detail in a descriptive way, including the subject, method, data collection tools, sample and data analysis methods. The data obtained as results of the scans are presented with tables and graphs based on percentage and frequency. Based on the data obtained, according to the findings obtained from the studies on current trends in research on the use of Web 2.0 tools in the development of lifelong learning skills; it has been reached that in publications blogs and social media platforms are the most used, the number of publications is increasing, the qualitative method is used most, the sample is 18-35 years, an implementation that does not include large audiences hasn't been carried out, the most studied variables were self-directed learning and social learning.

GİRİŞ

Hayat boyu öğrenme kavramı, 1800'lerde Grundtvig tarafından ilk kez kullanılmıştır (Wain, 2000). Hayat boyu öğrenme yetişkin eğitimi ile ilişkilendirilmekte fakat yaygın, örgün ve doğal öğrenmeleri içine aldığı ve günlük yaşamda öğrenmeyi de kapsadığı göz önüne alındığında yaşamın her anında gerçekleşebileceği ortaya çıkmaktadır. Son zamanlarda hızlı bir şekilde gelişen ve ilerleme sağlayan teknoloji bireylerin bilgiyi sınırsız öğrenme fırsatı sunmaktadır. Toplumdaki bireylerin hızlı bir şekilde gelişen bilgi ve teknolojiyi takip etmeleri ve kendilerini geliştirmeleri için sürekli eğitime ihtiyaçları vardır. Bu durumda bireylerin toplumdaki ve dünyadaki gelişmelere ayak uydurması için örgün eğitim almaları hayat boyunca yeterli olamayacağı ortadadır. Eğitimlerinin hayat boyu sürdürmeleri bireylerin bilgi, beceri ve yeterliklerinin geliştirmeleri ve toplumda yer edinmeleri için hayat boyu öğrenme becerilerini geliştirmesi gerekmektedir (Can,2011).

Hayat boyu öğrenme, hayat boyunca gerçekleştirilen tüm öğrenme etkinlikleri olarak tanımlanabilir. Bilgi ve teknoloji çağında bireyler bilgiye erişimde çok çeşitli seçeneklere sahiptir. Bireyler resmi, resmi olmayan, yaygın ve doğal öğrenme ortamlarında kaynaklara erişim sağlayabilmektedir. Web 2.0 teknolojilerinin yaygınlaşması ile bireyler çevrim-içi ortamlarda daha aktif katılım sağlayarak sadece bilgiye erişim sağlayan değil, içerik oluşturup paylaşımında bulunan bir rol edinmişlerdir. Böylelikle dijital teknolojiler ile yeni öğrenme profillerine sahip bireyler meydana gelmektedir. Yeni öğrenme profili olan bilgi okuryazarlığında dijital okuryazarlık yetileri hayat boyu öğrenme becerilerinden dijital becerilere vurgu yapmaktadır. Bireyler neyin önemli ve geçerli olduğunu ayırt edebilme, bilgiyi yorumlama ve eleştirel bakış açısıyla yapabilme, işbirliği yapma, üretme yeteneklerini ortaya koymak için dijital becerilere ihtiyaç duymaktadır. Dijital ve sanal araçlara

[†]Corresponding Author: Zeynep Şahin, Bartın, zzeynepsahinnn@gmail.com

erişebilmek hayat boyu öğrenme becerisi olan dijital becerilerin geliştirilmesi açısından çok önemlidir (Loureiro, Messias, & Barbas, 2012).

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada hayat boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesinde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımıyla ilgili son on iki yıl içerisinde (2006-2018) yapılan araştırmalardaki güncel eğilimlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki problemlere yanıt aranmıştır:

Hayat boyu öğrenme becerilerinin kazandırılmasında Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı ile ilgili çalışmalarda;

1. Hangi araştırma yöntemleri kullanılmıştır?
2. Öğrenme süreç ve sonuçları açısından hangi değişkenler incelenmiş ve hangi sonuçlar elde edilmiştir?
3. Çalışmaların hedef kitlesinin demografik özellikleri nasıldır?
4. Hangi veri toplama araçları kullanılmıştır?
5. Hangi ortamlar/araçlar kullanılmaktadır?

YÖNTEM

Bu çalışma betimsel tarama modelinde bir araştırmadır. Betimsel tarama modeli ile gerçekleştirilen çalışmalar, ele alınan konu ile ilgili mevcut durumu var olan haliyle betimlemeye yöneliktir (Şimşek vd., 2009). Bu çalışmada hayat boyu öğrenme ve yetişkin eğitiminde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı üzerinde yapılmış çalışmaları incelenerek araştırma eğilimleri ortaya çıkarılmaya çalışıldığı için betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu yöntem bağlamında yararlanılan veri toplama yöntemi belge incelemesidir. Bu veri toplama yöntemi, araştırılması planlanan olay veya durumlar hakkında yazılı bilgi içeren kaynakların ayrıntılı biçimde analiz edilmesine dayanır (Şimşek & Yıldırım, 2011).

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri alan yazın taraması yapılarak elde edilmiştir. Literatür taraması, veri toplama ve toplanan verinin öneminin tartışılması ve problemle ilişkisinin kurulması ve bilginin sınıflandırılması aşamalarından oluşan bir süreçtir. Bu teknikte verilerin var olan kaynak, doküman ve belgeler vb. incelenerek toplanması amaçlanır (Balcı, 2006; Karasar, 2009). Verilerin toplanması aşamasında taranan kaynaklar ve anahtar kelimeler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Mevcut çalışmada taranan kaynaklar ve kullanılan anahtar kelimeler

Hayat Boyu Öğrenme İle İlgili ERIC ve SSCI İndeksli Dergiler	Anahtar Kelimeler
Journal of Adult Development	Lifelong learning skills AND Web 2.0
Adult Learning	Web 2.0 in lifelong learning skills
Adult Learner: The Irish Journal of Adult and Community Education	Web 2.0 AND adults
Adult Education Quarterly	
Studies in the Education of Adults	
Journal of Research and Practice for Adult Literacy	
Journal of Adult and Continuing Education	
The Journal of Adolescent and Adult Literacy	
Interdisciplinary Journal of e-Skills and Lifelong Learning (IJELL)	
International Journal of Lifelong Education	
New Horizons in Adult Education and Human Resource Development	

Verilerin Analizi

Makaleleri incelemek için makale sınıflama formu oluşturulmuştur. Araştırmacı tarafından oluşturulan sınıflama formuna incelenen makaleler kodlanmıştır. Daha sonra güvenilirliği artırmak için başka bir kodlamacı tarafından da yapılan kodlamalar incelenmiştir. Yapılan kodlamalar makale inceleme formuna yansıtıldıktan sonra frekanslar hesaplanmıştır. Sonuçta elde edilen veriler tablo ve grafikler kullanılarak sunulmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde bulgular, araştırma sorularının sunuluş sırasına uygun olarak verilmiştir. Araştırmanın ilk problemi “*Hayat boyu öğrenme becerilerinin kazandırılmasında Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı ile ilgili çalışmalarda hangi araştırma yöntemleri kullanılmıştır?*” şeklindedir. Bu probleme yanıt olacak şekilde incelenen çalışmalarda kullanılan yöntemlerin dağılımı Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. İncelenen çalışmalarda kullanılan yöntemlerin dağılımı

Ele Alınan Makaleler	Yöntem	f
Kovacic, Bubas & Coric (2012)	Deneysel	1
Black (2012) Brailovskaia & Bierhoff (2018) Desjardins & Ederer (2015) Dinevski & Radovan (2013) LeNoue, Hall & Eighmy (2011)	Betimsel tarama	5
Page & Hill (2008) Rossiter & Garcia (2010)	Nitel (görüşme, case study [örnek durum inceleme])	2
Murthy (2006)	Etnografi	1
Irving & English (2011) Smith (2015)	Sistemik Analiz (Blogların incelenmesi)	2

Tablo 2 incelendiğinde araştırmada incelenen çalışmaların çoğunda yöntem olarak betimsel tarama yöntemi (f=5) kullanıldığı görülmektedir. İkinci sırada çalışmalarda ağır basan yöntem olarak nitel yöntemin (f=2) kullanıldığı görülmektedir.

Araştırmanın ikinci problemi “*Hayat boyu öğrenme becerilerinin kazandırılmasında Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı ile ilgili çalışmalarda, öğrenme süreç ve sonuçları açısından hangi değişkenler incelenmiş ve hangi sonuçlar elde edilmiştir?*” şeklindedir. Bu probleme yanıt olacak şekilde incelenen çalışmalarda ele alınan değişkenler ve ulaşılan sonuçlar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Makalelerde incelenen değişkenler

Ele Alınan Makaleler	Değişkenler	Sonuç
Dinevski & Radovan (2013)	Dijital okuryazarlık becerileri	Hamburg'un Tema 7'sinde sunulan yetişkin öğrenmenin hedefleri; yeni öğrenme teknolojilerine erişimin genişletilmesini ve yeni teknolojilerin kullanılmasını teşvik edilmesi şeklindedir. Dijital teknolojilerin sunduğu öğrenme araçları birçok öğrenme fırsatı sağlamak için kullanılabilir. Örgün eğitime katılmayan ya da katılmayan yetişkinlere bilgi, rehberlik ve danışmanlık için önemli olduğu vurgulanmaktadır. Fakat dijital teknolojilerin teşvik edilmesindeki olanakların yanında zorluklar incelendiğinde hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler için günlük hayattaki öğrenme süreçleri için ciddi bir tehdit oluşturabileceği düşünülmektedir. Bunun için internet ve internete erişimdeki bilgi araştırmalarının gözden geçirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.
Desjardins & Ederer (2015)	Yetişkinlerin farklı sosyo-demografik profillerde aldıkları problem çözme becerileri	Polonya, Kore, Estonya, Slovak Cumhuriyeti İrlanda, Danimarka, Norveç, Hollanda, Finlandiya, İsveç evde işyerinde bilişim kullanımı en iyi 10 ülke arasında yer almaktadır. Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü (OECD) verileri incelendiğinde eğitim ve diğer sosyo-demografik özelliklerden bağımsız olarak BİT (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) hem işte hem de evde kullanımı bireylerin yeterlilikleri ile ilgili sonucuna varılmıştır. Bu noktada bireylerin dijital beceri ve yeterliliklerini geliştirilmesinin önemi vurgulanmaktadır.
Page & Hill (2008)	Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşmasının etkisi	Bu çalışma, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kırsal Alaska topluluklarına yayılması için gereken çalışmaları ortaya çıkarmak için yapılmıştır. Alaska gibi izole edilen kırsal toplulukların kültürlerini yok etmeden bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşmasının gerekliliği için Alaska'daki teknoloji koordinatörleri ve kırsal eğitimciler ile görüşmeler yapılmıştır. Alaska'nın var olan kültürlerini korumak ve geliştirmek teknoloji ile mümkün olabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Fakat yeni teknolojilere Alaska'daki kırsal eğitimcilerin nasıl erişebileceği, kırsal alanda yetişkinleri nasıl bu teknolojilere ilgili yapılabilir ve nasıl entegre edilebilir gibi sorular üzerinde durulmaktadır.
Rossiter & Garcia (2010)	Sesi kullanma becerisi (ses tonu, söz vb.)	Yetişkin eğitiminde ses önemli bir kavramdır. Özellikle kadınlar öğrenirken ses ve diksiyona (sözcüklerin doğru kullanılması) dikkat ettiklerini belirterek dijital hikaye oluşturan katılımcıların çoğunluğu kendi seslerini hikayelerine ekledikleri bunu bir öğrenme aracı olarak gördükleri sonucuna varılmıştır.

Tablo 3. Devamı

Ele Alınan Makaleler	Değişkenler	Sonuç
Rossiter & Garcia (2010)	Yaratıcılık becerisi	Öğrenmeyi, iyileştirmeyi ve anlam kazandırmayı kolaylaştıran dijital hikayelerde, hikaye oluştururken anlamlılığı ortaya çıkarmada yaratıcılığın önemli bir unsur olduğu belirtilmiştir.
Rossiter & Garcia (2010)	Öz yönelimli öğrenme ve öz yazarlık becerisi	Dijital hikayeler, yetişkin eğitim araştırmalarında anlatı yöntemi olarak kullanılmaktadır. Dijital hikaye kullanımlarını ele alan bu çalışmada, anlatılan hikayelerde yetişkinlerin öz yönelim becerilerinin oldukça yüksek olduğu görülmüştür. Bu durumda dijital hikayelerin yetişkinlerin öz yönelim becerilerini ve bireyselleşmelerine katkı sağladığı söylenebilir.
LeNoue, Hall & Eighmy (2011)	Öz-yönelimli öğrenme becerisi	Web 2.0 teknolojileri öğrenenleri pasif konumdan aktif konuma getirerek kendi öğrenme süreçlerini oluşturan ve öğrenmeyi işbirlikli şekilde gerçekleştiren bireyler haline getirmektedir. Bu noktada bireylerin yaşam boyu öğrenme süreçlerini desteklemektedir. Amaç ve ihtiyaçlar doğrultusunda dijital araçların ve sosyal yazılım uygulamalarının kullanımı eğitime destek niteliğinde olduğu belirtilmiştir. Yetişkinleri işbirliğine teşvik edebileceği ve öz-yönelim becerilerine katkı sağlayabileceği sonucuna varılmıştır.
Brailovskaia & Bierhoff (2018)	Kişilik özellikleri ve çevrimiçi davranış	Dijital yerlilerin dijital göçmenlere göre sosyal medya ortamındaki (Facebook) etkileşim düzeyleri daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca bu çalışmada dijital yerlilerin narsizm, öz-saygı ve öz sunum becerilerinin dijital göçmenlere göre daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.
Irving & English (2011)	Sosyal öğrenme boyutu	Kanada'daki feminist kuruluşlara ait 100 web sitenin sistematik analiz raporlarına bakılmıştır. Kar amacı gütmeyen feminizm derneklerine ait web siteleri ve sosyal medya platformları incelendiğinde yetişkinlerin bilgi, iletişim ve teknoloji araçlarını etkili şekilde kullanmadıkları sonucuna varılmıştır. Bu durum feminizme destek veren kadınların sosyal öğrenme boyutunu etkilediği ve hem teknik hem de geniş kapsamlı eğitimlere ihtiyaçları olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Devamı

Ele Alınan Makaleler	Değişkenler	Sonuç
Smith (2015)	Sosyal öğrenme tutumu	Bu çalışma çağdaş Kuzey Amerika’da daha büyük gıda güvenliği hareketi kapsamında gerçekleşmiştir. Kentsel çiftlik hareketinde yer alan kadınların kullandığı çiftlik eşi gizem okulu blogunda yapılan paylaşımlar incelenmiştir. Kadınlar sosyal medyada, ürettikleri bitkiler hakkında bilgi aktarımı ve paylaşımı ile sosyal öğrenme gerçekleştirerek hayat boyu öğrenmeye devam etmektedirler. Bu çalışmada kadınların kentsel çiftlik hareketi kapsamında kullandıkları Web 2.0 araçları sosyal öğrenme tutumlarını olumlu etkilediğini görülmüştür.
Black (2012)	Web 2.0 teknolojilerinin yetişkin eğitiminde kullanımının güçlü ve zayıf yönlerinin analizi	Bu çalışmada yetişkinleri bilgilendirmek ve sivil toplum örgütleri oluşturmak için kullanılacak teknolojik araçların güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkarmak ve önerilerde bulunmak amaçlanmaktadır. Teknolojik araçların ve çevrim-İçi etkileşimin insanlar arasındaki iletişim ve iletişim seçenekleri açısından önemi vurgulanmıştır. Yetişkinleri bilgilendirmek ve sivil toplum örgütleri oluşturmak için hangi teknolojik araç kullanılacağı değil, en iyi şekilde nasıl birleştirileceği olduğu hususunda öneride bulunulmuştur. Bu noktada Web 2.0 araçlarının farklı özellikleri ortaya konularak özel sivil katılım ihtiyacını en iyi şekilde karşılanabilir sonucuna varılmıştır. Örneğin senkron olabilen sohbet veya canlı yayınların olduğu harmanlanmış çeşitli teknolojik araçlar birleştirilebilir.
Murthy (2006)	Hayat boyu öğrenme tutumu	Bu çalışmada Eritre gibi yeni kurulmuş ülkelerin hızlı dönüşüm ve yoksulluğun azaltılmasını sağlamak için daha hızlı ve düşük maliyetli müfredat reformu kapsamında strateji belgesi incelenmiştir. Bunun için medya ve BİT stratejileri tasarlanmasının önemi vurgulanmaktadır. Bu strateji belgesinde formal ve informal medya eğitimleri ile Eritre gibi yeni kurulmuş bir ülkedeki yetişkinlerin hayat boyu öğrenme tutumlarına olumlu katkıları ve yeni teknolojilere ayak uylulmasındaki kolaylık vurgulanmaktadır.

Tablo 3. Devamı

Ele Alınan Makaleler	Değişkenler	Sonuç
Kovacic, Bubas & Coric (2012)	Web 2.0 araçlarının dil öğrenmeye katkısı	Bu çalışmadaki amaç üçüncü sınıf üniversite öğrencilerine English For Specific Purposes (ESP) kursunda Web 2.0 araçlarını kullanarak deneyimler sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilere 7 hafta boyunca BİT desteği verilmiştir. Eğitimler sonunda Web 2.0 araçlarının dilbilgisi e-tivitlerinde kullanılmasının faydalarından hem bilişsel hem de duyuşsal alan ile ilgili olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin çalışmalarının başkalarına daha erişilebilir ve görünür olması işbirlikçi çabalarını arttırmış. Öğrenme topluluğu oluşumuna katkı sağlamıştır.

Tablo 3'teki veriler incelendiğinde, LeNoue, Hall ve Eighmy (2011) ve Rossiter ve Garcia (2010) tarafından yapılan çalışmalarda öz yönelimli öğrenme becerisinin Web 2.0 teknolojisinin kullanıldığı hayat boyu öğrenme ortamlarında öne çıktığı görülmektedir. İlgili çalışmaların sonucunda dijital hikaye geliştirme sürecinin öz yönelim becerisine olumlu yönde etkisi olduğu bildirilmiştir. Öte yandan söz konusu çalışmalarda, Web 2.0 teknolojilerinin hayat boyu öğrenenleri pasif konumdan aktif konuma getirerek, kendi öğrenme süreçlerini yönlendirmelerine olanak sağlayarak, öğrenenlerin işbirlikli çalışmalarını teşvik etmekte, öz-yönelim ve bireyleşme becerilerine katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Brailovskaia ve Bierhoff (2018) kişilik özellikleri ve çevrimiçi davranışları, Black (2012) Web 2.0 teknolojilerinin yetişkin eğitiminde kullanımının güçlü ve zayıf yönleri, Desjardins ve Ederer (2015) yetişkinlerin farklı sosyo-demografik profillerde aldıkları problem çözme becerilerini, Dinevski ve Radovan (2013) dijital okuryazarlık becerilerini, Irving ve English (2011) sosyal öğrenme boyutlarını (Yetişkin öğrenmenin kritik boyutları), Kovacic, Bubas ve Coric (2012) Web 2.0 araçlarının dil öğrenmeye katkısını, Murthy (2006) hayat boyu öğrenme tutumu, Page ve Hill (2008) bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşmasının etkisini, Rossiter ve Garcia (2010) ses ve yaratıcılık becerilerini ve Smith (2015) sosyal öğrenme tutumunu ele almıştır. İlgili çalışmaların sonucunda Web 2.0 teknolojilerinin ele alınan beceri, yeterlik ve diğer durumlara olumlu etkisinden/katkısından bahsedilmiştir. Bununla birlikte, Irving ve English (2011) tarafından yapılan çalışmada Web 2.0 teknolojilerinin yetişkinlerin bilgi ve iletişim araçlarını etkili kullanamama durumundan dolayı sosyal öğrenme boyutunu olumsuz etkilediği görülmüştür. Bu durum feminizme destek veren kadınların hem teknik hem de geniş kapsamlı eğitimlere ihtiyaçları olduğu söylenebilir. Brailovskaia ve Bierhoff (2018) tarafından yapılan çalışmada dijital yerlilerin dijital göçmenlere göre sosyal medya ortamlarında etkileşim düzeyleri daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca dijital yerliler dijital göçmenlere göre narsizm gibi olumsuz kişilik özelliklerine ve zorbalık içeren çevrimiçi davranışlara daha yüksek düzeyde sahip oldukları sonucuna varılmıştır.

Araştırmanın üçüncü problemi “Hayat boyu öğrenme becerilerinin kazandırılmasında Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı ile ilgili çalışmaların hedef kitlesinin demografik özellikleri nasıldır?” şeklindedir. Bu probleme yanıt olacak şekilde incelenen çalışmalarda çalışma grubunun özelliklerinin dağılımı Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. İncelenen çalışmalarda üzerinde çalışılan çalışma grubunun özelliklerinin dağılımı

	Seçenekler	f
Katılımcı Profili	Öğrenci	1
	Diğer (Yetişkin)	3
	Diğer (Dijital yerli ve dijital göçmen)	3
Katılımcı Sayısı	1-10 arası	1
	31-100 arası	1
	101-300 arası	2
Yaş	18-24 yaş arası	3
	25-30 yaş arası	2
	31-45 yaş arası	3
	46-55 yaş arası	2
	55 yaş üzeri	1
	Diğer (büyük anne/baba)	1
Sınıf Düzeyi	Farklı meslek grubu	1
	Lisans	2
Uygulama Yapılan Bölge	Kırsal	1
	Kentsel	2
Örneklem Seçim Şekli	Kolay ulaşılabilir örnekleme	1
	Amaca uygun	3

Tablo 4 incelendiğinde belirli bir örneklem grubu üzerinde uygulama yapılan çalışmaların örneklemeleri incelendiğinde, 18-24/31-45 yaş arası yetişkinlerin (dijital yerli ve dijital göçmen) daha çok tercih edildiği görülmektedir. Örneklem sayısı olarak en sık 101-300 arasında değişiklik göstermektedir. Uygulama yapılan çalışmalarda daha çok kentsel bölgeler tercih edilmiştir. Örneklem seçiminde de en sık tercih edilen yöntem amaca uygun örnekleme yöntemi olduğu görülmektedir.

Araştırmanın dördüncü problemi “Hayat boyu öğrenme becerilerinin kazandırılmasında Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı ile ilgili çalışmalarda hangi veri toplama araçları kullanılmıştır?” şeklindedir. Bu probleme yanıt olacak şekilde incelenen çalışmalarda kullanılan veri toplama araçları Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. İncelenen çalışmalarda kullanılan araçlar

Çalışmalar	Araç	f
Brailovskaia & Bierhoff (2018)	Narsistik Kişilik Envanteri (NPI; Schütz vd. 2004)	1
Black (2012)	Teknoloji Kullanım Niyeti/Algıları/Adaptasyonu Görüşme Formu	1
Rossiter & Garcia (2010)	Gözlem ve dijital hikayelerin incelenmesi	1
Desjardins & Ederer (2015)	2013 OECD raporu	1
Irving & English (2011) Smith (2015)	Web2.0 platformlarındaki yorumlar, günlükler, paylaşımlar, beğeniler vb. durumların incelenmesi (paylaşım, yorum, beğenilerin içerik analizi)	2
Kovacic, Bubas & Coric (2012)	Web 2.0 araçlarının farklı yönlerini değerlendirme formu	1
Page & Hill (2008)	Teknoloji ve kırsal Alaska bağlamı hakkında fikir edinmek için röportajlar (üç kırsal Alaska eğitimcisi ve teknoloji koordinatörü ile)	1

Tablo 5’e göre veri toplama araçları çalışmaların amacına göre farklılık göstermektedir. Yapılan çalışmalarda yetişkinlerin web 2. 0 araçlarını kullanırken yaptıkları beğeni, paylaşım, yorum ve günlük olarak yazılan blogların içerik analiziyle incelenmesi ve kullanıcı görüşlerinin alınması için

kullanılan görüşme formları en sık kullanılan veri toplama yolu/aracıdır. İkinci sırada anketlerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca çeşitli anketler ile katılımcıların görüşlerinin alındığı görülmektedir. Veri analiz yöntemleri açısından çoğunlukla içerik analizi gibi nitel yöntemler tercih edilmiştir.

Araştırmanın beşinci problemi “Hayat boyu öğrenme becerilerinin kazandırılmasında Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı ile ilgili çalışmalarda hangi ortamlar/araçlar kullanılmıştır?” şeklindedir. Bu probleme yanıt olacak şekilde incelenen çalışmalarda kullanılan ortamlar Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. İncelenen çalışmalarda kullanılan ortam

Öğrenme Ortamı	f
Wiki	1
Blog	3
Sosyal Medya Ortamları	6
Youtube	1
Myspace	2
Web site	3
Mobil Uygulamalar	1
Diğer Çevrimiçi Araçlar (Bubbl.us, Mindomo, SlideSix, Glify vb)	2
Oyunlar	1
Dijital Hikaye	1

Tablo 6 incelendiğinde araştırmada incelenen çalışmaların çoğunda yetişkin eğitiminde Web 2.0 araçlarından en sık sosyal medya ortamlarında gerçekleştirildiği (f=6) görülmektedir. Daha sonra web site, blog ve diğer çevrimiçi araçlar (Bubbl.us, Mindomo, SlideSix, Glify vb.) ile yetişkin eğitimi gerçekleştirilmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışmada amaç hayat boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesinde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımıyla ilgili son on iki yıl içerisinde yapılan araştırmalardaki güncel eğilimlerin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda ERIC ve SSCI indeksli hayat boyu öğrenme ile ilgili dergilerde yapılan çalışmalar incelenmiştir.

İncelenen çalışmalarda hayat boyu öğrenme ve yetişkin eğitiminde ağırlıklı olarak orta yaşta yetişkinler ile araştırmaların yapıldığı görülmektedir (Brailovskaia & Bierhoff, 2018; Irving & English, 2011; Page & Hill, 2008; Rossiter & Garcia, 2010; Smith, 2015). Alanyazında Web 2.0 teknolojilerine eğilimde özellikle blog ve sosyal medya platformları öne çıkmaktadır (Brailovskaia & Bierhoff, 2018; Irving & English, 2011; Smith, 2015). Bu noktada farklı Web 2.0 araçlarının kullanılabilirliği ve etkililiği tartışılmalıdır. Kovacic, Bubas ve Coric (2012) tarafından yapılan çalışmada farklı web 2.0 araçlarının (Bubbl.us, Mindomo, SlideSix, Glify) dil öğrenmeye katkısı incelenmiştir. Web 2.0 araçlarının yabancı dil öğrenmeye faydalarının hem bilişsel hem de duyuşsal alan ile ilgili olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin çalışmalarının başkaları tarafından erişilebilir ve görünür olması işbirlikçi çabalarını arttırmıştır. Öğrenme topluluğu oluşumuna katkı sağlamıştır. Bu doğrultuda Web 2.0 araçlarının farklı yönlerini değerlendirmek ve yetişkin eğitimlerinin amaçları doğrultusunda harmanlanmış çeşitli teknolojik araçlar birleştirilerek kullanılabilir (Black, 2012; Kovacic, Bubas & Coric, 2012).

İncelenen çalışmalarda hayat boyu öğrenme ve yetişkin eğitiminde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımına yönelik çalışmalarda genel olarak betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır (Black, 2012; Brailovskaia & Bierhoff, 2018; Desjardins & Ederer, 2015; Dinevski & Radovan, 2013; LeNoue, Hall & Eighmy, 2011). Bu duruma neden olarak yetişkinlerin dijital becerilerinin yetersizliği araştırmacıların öncelikle Web 2.0 araçlarının güçlü ve zayıf yönlerini betimlemeye yöneltmesi

gösterilebilir. İkinci sırada nitel araştırma yöntemleri kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu duruma yaş grubunun özellikleri, az sayıda çalışma grubuna erişebilme ve çalışmanın kısa sürede gerçekleştirilmesi gibi nedenler araştırmacıların nitel yöntemi tercih etmeye yöneltmesi gösterilebilir (Murthy, 2006; Page & Hill, 2008; Rossiter & Garcia, 2010). Elde edilen sonuçların genellenebilirliğini sağlamak için daha geniş kitleler üzerinde daha uzun süre uygulama yapılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

- Alanyazında hayat boyu öğrenme ve yetişkin eğitimleri çalışmalarında Web 2.0 teknolojilerine eğilimde özellikle blog ve sosyal medya platformları öne çıkmaktadır. Bu noktada farklı Web 2.0 araçlarının kullanılabilirliği ve etkililiği tartışılmalıdır. Yeni yapılacak araştırmalarda Web 2.0 araçlarının farklı yönleri göz önünde tutularak belirli bir amaç doğrultusunda harmanlanmış çeşitli araçlar birleştirilerek kullanılması önerilebilir.
- Sosyal ağlar üzerinde yapılan araştırmalarda insan davranışlarının cinsiyete göre değişimine bakılabilir. Bu çalışma kadın ve erkek arasındaki farkı ortaya koyarken, cinsiyet faktörüne göre sosyal ağların kullanım şeklinin nasıl farklılaştığı üzerine yürütülecek nitel unsurları da içerecek daha ayrıntılı çalışmaların yürütülmesi önerilebilir.
- Yetişkin eğitimcilerle Web 2.0 uygulamaları ve bunların kullanımına yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması, iyi örneklerin yaygınlaştırılması önerilebilir.

KAYNAKLAR

- Balcı, A. (2006). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Can, T. (2011). *Yaşam Boyu Öğrenme Bağlamında Yabancı Dil Olarak İngilizce Ders Kitaplarında Strateji Kullanımı*. Doktora Tezi: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı: İstanbul.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Loureiro, A., Messias, I., & Barbas, M. (2012). Embracing Web 2.0 ve 3.0 tools to support lifelong learning-Let learners connect. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 532-537.
- Şimşek, A., Özdamar, N., Uysal, Ö., Kobak, K., Berk, C., Kılıçer, T., & Çiğdem, H. (2009). İki binli yıllarda Türkiye'deki eğitim teknolojisi araştırmalarında gözlenen eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(2), 115-120.
- Şimşek, H., & Yıldırım, A. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Wain, K., (2000). The learning society: postmodern politics. *International Journal of Lifelong Education*, 19(1), 36-53.

Betimsel Tarama Bağlamında İncelenen Çalışmalar

- Black, L. W. (2012). Blog, chat, edit, text, or tweet? Using online tools to advance adult civic engagement. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 135, 71-79.
- Brailovskaia, J., & Bierhoff, H. W. (2018). The narcissistic millennial generation: a study of personality traits and online behavior on facebook. *Journal of Adult Development*, 25(95), 1-13.
- Desjardins, R., & Ederer, P. (2015). Socio-demographic and practice-oriented factors related to proficiency in problem solving: A lifelong learning perspective. *International Journal of Lifelong Education*, 34(4), 468-486.
- Dinevski, D., & Radovan, M. (2013). Adult learning and the promise of new technologies. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 138, 61-69.
- Irving, C. J., & English, L. M. (2011). Community in cyberspace: Gender, social movement learning, and the internet. *Adult Education Quarterly*, 61(3), 262-278.
- Kovacic, A., Bubas, G., & Coric, A. (2012). Mobilising students' grammar skills through collaborative e-tivities with Web 2.0 tools. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 34, 132-136.
- LeNoue, M., Hall, T., ve Eighmy, M. A. (2011). Adult education and the social media revolution. *Adult Learning*, 22(2), 4-12.
- Murthy, C. S. H. N. (2006). Designing media and ICT strategies for non-formal education in Eritrea. *Journal of Adult and Continuing Education*, 12(1), 45-75.
- Page, G. A., & Hill, M. (2008). Information, communication, and educational technologies in rural Alaska. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 117, 59-70.

- Rossiter, M., & Garcia, P. A. (2010). Digital storytelling: A new player on the narrative field. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 126, 37-48.
- Smith, A. (2015). The farm wife mystery school: Women's use of social media in the contemporary North American urban homestead movement. *Studies in the Education of Adults*, 47(2), 142-159.